

Universitatea „Babeş-Bolyai”
Facultatea de Istorie Si Filosofie
Anul universitar 2006-2007
Semestrul I
Masteratul de socio-antropologie istorică

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică, laborator

Titlul disciplinei: **Antropologie. Problemele antropologiei istorice contemporane**

Codul:

Număr de credite: 6

Locul de desfășurare: Seminarul de Antropologie istorică, Mihail Kogălniceanu, nr.1, Et. III, sala 308.

Programarea în orar a activităților: Luni, 8-10

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Nume, titlu științific: Toader **NICOARĂ**, prof. univ. dr.

Informații de contact (adresă e-mail, nr. telefon):

Ore de audiență: Miercuri, 12-14, Catedra de Istorie modernă, Str. Napoca, nr. 11, Et.I, cabinet.

III. Descrierea disciplinei

Cursul are ca obiective principale introducerea studenților în problemele esențiale antropologiei istorice.

Prin absolvirea disciplinei studentul asumă competențe de analiză critică a unui teritoriu al antropologiei istorice contemporane, bazat pe cercetări recentisime din istoriografia română și străină.

În cadrul cursului se folosește prelegerea, analiza critică a surselor și bibliografiei, etc.

IV. Bibliografia obligatorie

Andre Burguiere, *L'Anthropologie historique*, în *La Nouvelle Histoire*, Bruxelles, Complexe, 1988, p.137-165.

Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei*, București, Meridiane, 1986.

Norbert Elias, *Procesul civilizării*, I-II, Iași, 2002.

Jacques Le Goff, *La Nouvelle Histoire*, Bruxelles, Complexe, 1988.

Simona Nicoară, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, Accent, 2000.

Toader Nicoară, *Clio în orizontul mileniului trei. Explorări în istoriografia contemporană*, Cluj-Napoca, Accent, 2002.

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:

Izvoare, colecții de documente, antologii, etc.

VI. Planificarea/ Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

Curs I : Istoria și antropologia

Andre Burguiere, *L'Anthropologie historique*, în *La Nouvelle Histoire*, Bruxelles, Complexe, 1988, p. 137-165.

Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.

Curs II: Antropologie istorică sau istorie antropologică

Mondher Kilani, *Introduction a l'anthropologie*, Payoz, Lausanne, 1992, p. 19-84.

Simona Nicoară, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, Accent, 2000.

Curs III: Problemele antropologiei istorice actuale

Mondher Kilani, *Introduction a l'anthropologie*, Payoz, Lausanne, 1992, p. 19-84.

Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei*, București, Meridiane, 1986.

Curs IV : O istorie imobilă

Emmanuel Le Roy Ladurie, *Histoire du climat depuis l'an mil*, Paris, Gallimard, 1966.

Toader Nicoară, *Sentimentul se insecuritate în societatea românească*, Cluj-Napoca, Accent, 2006, p. 15-106.

Curs V: Solidarități și sensibilități

Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei*, București, Meridiane, 1986.

Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.

Dan Horea Mazilu, *O istorie a blestemului*, Iași, Polirom, 2001.

Curs VI: Civilizația moravurilor și procesul de civilizare

Norbert Elias, *Procesul civilizării*, I-II, Iași, 2002.

Dan Horea Mazilu, *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Iași, Polirom, 2006.

Curs VII: Mentalitățile colective și imaginarul social

Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei*, București, Meridiane, 1986.

Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.

Curs VIII: Alimentația și sensibilități alimentare

Identități și sensibilități alimentare europene, în „Caiete de antropologie istorică”, nr. 8-9, Cluj-Napoca, 2006.
Raffaella Sarti, *Vita di casa. Abitare, mangiare, vestire nell'Europa moderna*, Laterza, Roma-Bari, 2000., p. 171-224

Curs IX: Mode și sensibilități vestimentare

Raffaella Sarti, *Vita di casa. Abitare, mangiare, vestire nell'Europa moderna*, Laterza, Roma-Bari, 2000., p. 171-224
Al. Alexianu, *Mode și veșminte din trecut*, I-II, București, Meridiane, 1997.
Adrian-Silvan Ionescu, *Modă și societate urbană*, București, Paideia, 2006.

Curs X: O istorie a locuinței și locuirii

Raffaella Sarti, *Vita di casa. Abitare, mangiare, vestire nell'Europa moderna*, Laterza, Roma-Bari, 2000., p. 171-224.
Anca Brătuleanu, *Curți domnești și boierești în România. Valahia veacurilor XVII-și al XVIII-lea*, București, Simetria, 1997.
Corina Nicolescu, *Case, conace și palate vechi românești*, București, 1979.

Curs XI: Violența între istorie și antropologie

Georges Vigarello, *Istoria violului, Sec. XVI-XX*, Timișoara, Editura Amarcord, 1998.
Michel Foucault, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, București, Meridiane, 1997.
Istorie și violență- lecturi posibile, în „Caiete de antropologie istorică”, nr. 8-9, Cluj-Napoca, 2006.

Curs XII: Istoria reprezentărilor

Toader Nicoară, *Clio în orizontul mileniului trei. Explorări în istoriografia contemporană*, Cluj-Napoca, Accent, 2002, p.185-214.
Sărbătoare, comemorare, celebrare, în „Caiete de antropologie istorică”, Cluj-Napoca, Accent, nr. 7, 2005.
Dan Horea Mazilu, *Voevodul dincolo de sala tronului*, Iași, Polorom, 2003.

Curs XIII: Noua istorie culturală

Philippe Poirier, *Les enjeux de l'histoire culturelle*, Paris, Seuil, p.13-130.
Toader Nicoară, *Clio în orizontul mileniului trei. Explorări în istoriografia contemporană*, Cluj-Napoca, Accent, 2002, p.185-214.

Curs XIV: Teritoriile istoriei culturale

Philippe Poirier, *Les enjeux de l'histoire culturelle*, Paris, Seuil, p.13-130.
Jean-Pierre Rioux, Jean-Francois Sirinelli, *Pour une histoire culturelle*, Paris, Seuil, 1997.

VII. Modul de evaluare

Fiecare student va elabora o recenzie de 5-7 p. a cărții Norbert Elias, *Procesul civilizației*, Iași Polirom, 2003, care reprezintă 3 puncte din nota finală. Alte 3 puncte se obțin prin prezența obligatorie și activitatea de curs, iar alte 4 puncte din nota finală se obțin pe baza examenului

scris din sesiunea de exemenne.

Examenul scris constă din rezolvarea a două subiecte din materia generată a cursului.

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

Prezența la orele de curs este obligatorie, mai mult de trei absențe implicând imposibilitatea prezentării la examen în sesiunea curentă. Nu se admit referate recuperate de pe internet. Plagiatul și fraudele dovedite conduc la pierderea examenului.

IX. Bibliografia opțională

- Constantin Bărbulescu, *Universul înrudirii între istorie și antropologie*, Cluj-Napoca, 2000.
- Andre Burguiere, *L'Anthropologie historique*, în *La Nouvelle Histoire*, Bruxeles, Complexes, 1988, p.137-165.
- Alin Ciupală, *Femeia în societatea românească în secolul al XIX-lea*, București, Meridiane, 2003.
- Cristina Dobre Bogdan, *Imago mortis în cultura română veche (sec. XVII-XIX)*, București, Edit. Universității, 2002.
- Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei*, București, Meridiane, 1986.
- Norbert Elias, *Procesul civilizării*, I-II, Iași, 2002.
- Jacques Le Goff, *La Nouvelle Histoire*, Bruxeles, Complexes, 1988.
- Adrian-Silvan Ionescu, *Moda românească 1790-1850 între Stambul și Paris*, București, Maiko, 2001.
- Stefan Lemny, *Sensibilitate și istorie în secolul al XVIII-lea românesc*, București, Meridiane, 1991.
- Simona Nicoară, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, Accent, 2000.
- Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.
- Toader Nicoară, *Clio în orizontul mileniului trei. Explorări în istoriografia contemporană*, Cluj-Napoca, Accent, 2002.
- Toader Nicoară, *Introducere în istoria mentalităților colective*, antologie, Cluj-Napoca, PUC, 1998.
- Alexandru Florin Platon, *Societate și mentalități în epoca medievală*, Iași, Editura Universității, 2000.